

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Lublinie

LLU.410.025.04.2018

Aleksandra Pietrasz
Burmistrz Łaszczowa
Urząd Miejski w Łaszczowie
ul. Chopina 14
22-650 Łaszczów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrola nr P/18/074 „Zapewnienie przez gminy opieki przedszkolnej”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Łaszczowie, ul. Chopina 14, 22-650 Łaszczów
Kierownik jednostki kontrolowanej	Aleksandra Pietrasz, Burmistrz Łaszczowa, od 21 listopada 2018 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił: Cezary Marian Girgiel, Burmistrz Łaszczowa, od 5 grudnia 2014 r. do 20 listopada 2018 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Ustalanie zasad i warunków przyjmowania dzieci do publicznych placówek wychowania przedszkolnego oraz informowanie o nich mieszkańców gminy.2. Diagnozowanie potrzeb w zakresie dostępu do opieki przedszkolnej.3. Realizacja przez gminę zadań w zakresie opieki przedszkolnej.4. Dokonywanie wyboru przez gminy dodatkowych placówek przedszkolnych.
Okres objęty kontrolą	Od 1 marca 2017 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych (nabór na lata szkolne 2017/2018 i 2018/2019) z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, mających wpływ na kontrolowaną działalność.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy o NIK, z uwzględnieniem kryteriów określonych w art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontroler	Katarzyna Kuzioła, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLU/164/2018 z 14 listopada 2018 r.

(akta kontroli t. I str.3-4)

¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 524, ze zm., dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach szkolnych 2017/2018 – 2018/2019 Gmina Łaszczów zapewniła dostępność do opieki przedszkolnej dla dzieci, których rodzice złożyli wnioski o przyjęcie, przy czym liczba miejsc oferowanych w oddziałach przedszkolnych mogła zaspokoić potrzeby ok. 80% dzieci zameldowanych na terenie Gminy. W latach 2017-2018 poziom upowszechnienia wychowania przedszkolnego w Gminie (miejsko-wiejskiej) wynosił 59,3% i 57,4% i był niższy od średniego poziomu (z 2016 r.) dla województwa lubelskiego, jak i dla gmin wiejskich. Problematyka zapewnienia opieki przedszkolnej dzieciom zamieszkałym na terenie Gminy nie była przedmiotem bieżących i perspektywicznych analiz prowadzonych w Urzędzie Miejskim. W okresie objętym kontrolą w Gminie nie ustalono sieci publicznych placówek wychowania przedszkolnego. Rada Gminy ustaliła kryteria naboru brane pod uwagę na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego, a Burmistrz terminowo ustalił i upublicznił harmonogramy postępowania rekrutacyjnego. Pomimo braku kompetencji, Burmistrz zatwierdził ustalone przez Dyrektora Przedszkola kryteria, obowiązujące w drugim etapie rekrutacji, w tym trzy inne niż ustalone przez Radę Gminy. Informacje o zasadach ubiegania się o miejsce w placówkach wychowania przedszkolnego zamieszczone były na stronach internetowych Urzędu, a o dostępności do opieki przedszkolnej na stronie internetowej jednej z trzech placówek, a także możliwe do bezpośredniego uzyskania w każdej z placówek. Do oddziałów przedszkolnych funkcjonujących w Przedszkolu w Łaszczowie oraz w Szkołach w Nabrożu Kolonii i Steniatynie w latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019 przyjęto odpowiednio 17 i 14 dzieci w wieku od trzech do pięciu lat, zamieszkałych na terenie innych gmin. O refundację kosztów wychowania przedszkolnego Burmistrz występował do właściwych gmin tylko w odniesieniu do dzieci uczęszczających do Przedszkola. Natomiast nie podjął takich działań wobec gmin, z których dzieci uczęszczały do oddziałów przedszkolnych zorganizowanych w ww. szkołach, co było działaniem niegospodarnym. Z tego tytułu Gminie przysługiwała refundacja kosztów w kwocie 75,6 tys. zł. Tylko w jednej z trzech placówek wychowania przedszkolnego zapewniono szeroki zakres czasowy opieki (od 6,5 do 8,5 godziny dziennie) oraz możliwość korzystania z odpłatnej opieki w wybranych przez rodziców godzinach.

Placówki wychowania przedszkolnego spełniały wymogi bezpieczeństwa sanitarnego i przeciwpożarowego, były także właściwie wyposażone.

W kontrolowanym okresie organ prowadzący nie sprawował wystarczającego nadzoru nad organizacją i przebiegiem postępowania rekrutacyjnego do podległych placówek wychowania przedszkolnego oraz nad realizacją opieki przedszkolnej przez te placówki. W roku szkolnym 2017/2018 - w związku z brakiem pisemnej informacji od Dyrektora Przedszkola o dzieciach nieprzyjętych - Burmistrz nie wskazał rodzicom tych dzieci miejsc w innych placówkach wychowania przedszkolnego.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Ustalanie zasad i warunków przyjmowania dzieci do publicznych placówek wychowania przedszkolnego oraz informowanie o nich mieszkańców gminy

Opis stanu faktycznego

1. W latach szkolnych 2017/2018 – 2018/2019 Gmina prowadziła Gminne Przedszkole w Łaszczowie⁴ (z czterema oddziałami ogólnymi) i po jednym oddziale przedszkolnym w Publicznych Szkołach Podstawowych⁵. Ponadto na terenie Gminy funkcjonował oddział przedszkolny w Szkole Podstawowej im. Papieża Jana Pawła II w Steniatynie⁶, prowadzonej przez Stowarzyszenie „Przyjazna Szkoła”. W latach objętych kontrolą (według stanu na 30 września) opieką przedszkolną objętych było odpowiednio 156 i 144 dzieci.

Stosownie do postanowień § 26 regulaminu organizacyjnego Urzędu⁷, zadania dla organu prowadzącego szkoły i placówki oświatowe wynikające z ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁸ i aktów wykonawczych do tej ustawy, należały do obowiązków jednego pracownika zatrudnionego na stanowisku pracy do spraw oświaty, podlegającego bezpośrednio nadzorowi Burmistrza.

Terminy poszczególnych czynności w postępowaniu rekrutacyjnym i uzupełniającym na lata szkolne: 2017/2018 i 2018/2019, w tym terminy składania dokumentów, ustalone zostały zarządzeniami Burmistrza⁹ - odpowiednio do dnia 15 kwietnia 2017 r. (zgodnie z art. 204 ust. 1 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe¹⁰) i do dnia 31 stycznia 2018 r. (zgodnie z art. 154 ust.1 pkt 1 w związku z art. 29 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe¹¹).

W harmonogramach postępowania określone zostały terminy: złożenia wniosku o przyjęcie do placówki wychowania przedszkolnego (wraz z dokumentami potwierdzającymi spełnianie warunków lub kryteriów branych pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym), weryfikacji tego wniosku przez komisję rekrutacyjną, podania do publicznej wiadomości przez komisję rekrutacyjną listy kandydatów zakwalifikowanych i niezakwalifikowanych, potwierdzenia przez rodzica kandydata woli przyjęcia do placówki wychowania przedszkolnego i podania do publicznej wiadomości przez komisję rekrutacyjną listy kandydatów przyjętych i nieprzyjętych na obydwu etapach postępowania rekrutacyjnego. Ustalone terminy pomiędzy zakończeniem rekrutacji podstawowej, a rozpoczęciem rekrutacji uzupełniającej nie zapewniały możliwości skorzystania z uprawnienia do procedury odwoławczej, o której mowa w art. 158 ust. 6-9 ustawy – Prawo oświatowe. Pomiędzy terminem podania (przez komisję rekrutacyjną) do publicznej wiadomości listy kandydatów przyjętych i nieprzyjętych podczas rekrutacji podstawowej

³ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁴ Dalej: Przedszkole.

⁵ Tj. im. ks. Jana Twardowskiego w Zimnie i Kard. Stefana Wyszyńskiego w Nabrożu Kolonii. Dalej: oddziały przedszkolne w Szkołach.

⁶ Dalej: oddział przedszkolny w Szkole w Steniatynie.

⁷ Regulamin Organizacyjny Urzędu Gminy Łaszczów stanowiący załącznik do Zarządzenia nr 61/2003 Wójta Gminy Łaszczów z dnia 25 września 2003 r., ze zm.

⁸ Dz.U. z 2018 poz. 1457, ze zm.

⁹ Nr 15 z dnia 15 kwietnia 2017 r. i nr 3 z dnia 31 stycznia 2018 r. w sprawie ustalenia harmonogramu czynności w postępowaniu rekrutacyjnym oraz w postępowaniu uzupełniającym do przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez Gminę Łaszczów; dalej: zarządzenia Burmistrza w sprawie ustalenia harmonogramów rekrutacji.

¹⁰ Dz.U. z 2017 r. poz. 60, ze zm.

¹¹ Dz.U. z 2018 r. poz. 996, ze zm.

(od 17 do 20 kwietnia), a ostatnim dniem ustalonym na złożenie wniosku podczas rekrutacji uzupełniającej (25 kwietnia) założono tylko od pięciu do ośmiu dni, podczas gdy czynności w postępowaniu odwoławczym, zgodnie z ww. przepisami, mogą trwać nawet 26 dni. Powyższe, nie miało wpływu na przeprowadzone postępowania rekrutacyjne, gdyż rodzice dzieci nieprzyjętych do Przedszkola nie składali odwołań od decyzji komisji rekrutacyjnych.

Burmistrz wyjaśniła, że *pracownik przygotowujący zarządzenia dla Burmistrza nie uwzględnił zapisów, o których mowa w art. 158 ust 6-9 ustawy - Prawo oświatowe, a Burmistrz podpisał je bez zapoznania się z ich treścią w związku z natłokiem obowiązków.*

W latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019 obowiązywały kryteria rekrutacji do przedszkoli, publicznych szkół podstawowych i gimnazjów, dla których Gmina jest organem prowadzącym, przyjęte uchwałą Rady Miejskiej w Łaszczowie z dnia 31 maja 2016 r.¹² W Uchwale przyjęto cztery kryteria obowiązujące w drugim etapie postępowania rekrutacyjnego¹³, ze wskazaniem wartości punktowej oraz wymaganymi dokumentami potwierdzającymi ich spełnianie.

Burmistrz wyjaśniła, że *nie jest w stanie obecnie stwierdzić jakimi przesłankami kierowano się przy opracowywaniu i podjęciu Uchwały Nr XIV/89/2016 Rady Miejskiej w Łaszczowie z dnia 31 maja 2016 r. Opisane kryteria najprawdopodobniej miały swoje uzasadnienie. (...) Burmistrz dodała, że organ prowadzący opracuje kryteria rekrutacji na nabór 2019/2020 (...), tak aby nie ograniczać dostępu do placówek wychowania przedszkolnego wybranym grupom dzieci i zapewnić jak najpełniejszą realizację potrzeb każdego dziecka i jego rodziny.*

Drugi etap rekrutacji do Przedszkola w Łaszczowie przeprowadzany był według czterech kryteriów, ustalonych przez Dyrektora Przedszkola i zatwierdzonych przez Burmistrza, w tym trzech innych niż określone przez Radę Miejską¹⁴. Dyrektor Przedszkola nie była uprawniona do ustalania kryteriów, a ponadto stosowano nieuprawnione kryterium wieku i kryterium długości czasu opieki w placówce. Burmistrz, pomimo braku kompetencji, z naruszeniem art. 131 ust. 6 w zw. z art. 29 ust. 2 pkt 1 ustawy - Prawo oświatowe, zatwierdził ustalone przez Dyrektora Przedszkola kryteria, obowiązujące w drugim etapie rekrutacji. Wyłączną kompetencję do określania kryteriów naboru, zgodnie z ww. przepisami ma rada gminy.

Burmistrz nie skorzystał z możliwości, o której mowa w art. 152 ustawy - Prawo oświatowe, tj. nie określił wzoru wniosku o przyjęcie do publicznego przedszkola lub oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej. Wzory wniosków opracowały placówki wychowania przedszkolnego. Wzór wniosku o przyjęcie dziecka do Przedszkola i do oddziałów przedszkolnych w Szkołach w roku szkolnym 2018/2019 zawierał dane, o których mowa w art. 150 ust. 1 pkt 1-4 ww. ustawy. Tylko wniosek do Przedszkola zawierał informacje o dokumentach potwierdzających spełnianie przez kandydata kryteriów, o których mowa w art. 131 ust. 2 i 4 tej ustawy, które należy dołączyć do wniosku oraz informacje o formie poświadczenia

¹² Uchwała nr XIV/89/2016 w sprawie ustalenia kryteriów rekrutacji do przedszkoli, publicznych szkół podstawowych i gimnazjów, dla których organem prowadzącym jest Gmina Łaszczów; dalej: uchwała w sprawie kryteriów rekrutacji.

¹³ Tj.: 1) realizacja wychowania przedszkolnego lub obowiązku szkolnego przez rodzeństwo kandydata (5 pkt), 2) samotne wychowywanie kandydata (4 pkt), 3) kryterium dochodu na osobę w rodzinie kandydata nie przekracza 100% kwoty określonej w art. 5 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych (3 pkt), 4) zatrudnienie rodziców na terenie gminy (3 pkt).

¹⁴ Tj.: 1) sześćcio-pięcioletki z obwodu gminy (1 pkt), 2) praca zawodowa rodziców/opiekunów: obojga rodziców /opiekunów (2 pkt), praca jednego rodzica/opiekuna (1 pkt); 3) czas pobytu dziecka w przedszkolu określony przez rodziców/opiekunów: 3 godz. (3 pkt), 2 godz. (2 pkt), 1 godz. (1 pkt); 4) rodzeństwo uczęszczające do przedszkola (1 pkt).

tych dokumentów, określonej zgodnie z art. 150 ust. 3, 5 i 6 ustawy - Prawo oświatowe. W pozostałych dwóch przypadkach, tj. wniosków składanych do oddziałów przedszkolnych w Szkołach - brak było takich informacji. Z wyjaśnień Dyrektorów Szkół wynika, że nie żądano żadnych dokumentów od rodziców dzieci oprócz wniosku, gdyż w przypadku obydwu oddziałów liczba kandydatów, których rodzice złożyli wnioski o przyjęcie do oddziału była mniejsza niż, liczba wolnych miejsc w oddziałach przedszkolnych funkcjonujących w szkołach podstawowych.

(akta kontroli t. I str. 5-21, 220-225, 252-253, 273-279, 359-364, t. II 13-14, 78-79, 88-97, 112, 140-147, 160-170, 176-181, 188-189)

2. W okresie objętym kontrolą informowanie mieszkańców Gminy o dostępnych miejscach w placówkach wychowania przedszkolnego i sprawach związanych z naborem do nich, warunkach realizacji opieki oraz odpłatności za opiekę realizowane było w ograniczonym zakresie. W Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu (BIP) zamieszczono: uchwały o kryteriach rekrutacji, zarządzenia Burmistrza w sprawie ustalenia harmonogramów rekrutacji oraz uchwałę w sprawie określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w przedszkolach publicznych prowadzonych przez Gminę Łaszczów¹⁵. Na stronie internetowej Urzędu zamieszczono informacje o funkcjonujących na terenie Gminy placówkach oświatowych, a po wybraniu nazwy danej placówki następowało przekierowanie na jej stronę internetową. Ze strony internetowej Urzędu oraz stron internetowych Szkół nie można było uzyskać informacji dotyczącej funkcjonowania oddziałów przedszkolnych w szkołach, a więc też informacji o możliwości realizacji obowiązkowego rocznego wychowania przedszkolnego, liczby miejsc przygotowanych dla dzieci, w tym dla dzieci niepełnosprawnych i dla dzieci wymagających dostosowania warunków opieki przedszkolnej (ze względu np. na stosowanie indywidualnej diety), liczby oddziałów przedszkolnych w rozbiciu na grupy wiekowe, godzin pracy placówki, oferowanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, organizacji dowozu dzieci i oferowanych dodatkowych zajęć. Informacje te zainteresowani rodzice mogli uzyskać tylko ze strony internetowej Przedszkola lub podczas odwiedzin w Przedszkolu i w Szkołach. W Gminie dzieci z niepełnosprawnościami przyjmowane były do oddziałów ogólnych.

Burmistrz wyjaśniła, że w latach szkolnych 2017/2018-2018/2019, w których odbywała się rekrutacja, w Urzędzie Miejskim w Łaszczowie na tablicy ogłoszeń zostały wywieszane zarządzenia Burmistrza Łaszczowa w sprawie ustalenia harmonogramu czynności w postępowaniu rekrutacyjnym oraz w postępowaniu uzupełniającym do przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez Gminę Łaszczów (...), wywieszano również uchwały w sprawie ustalenia kryteriów rekrutacji do przedszkoli, publicznych szkół podstawowych i gimnazjów, (...). Natomiast mieszkańcy o zasadach ubiegania się o przyjęcie, zasadach naboru, warunkach realizacji i odpłatności byli informowani w poszczególnych placówkach przez dyrektorów, na wywiadówkach, a także przez wywieszenie informacji na tablicy ogłoszeń w tych placówkach. Jednocześnie informuję, że rodzice dzieci nie zgłaszali się do Urzędu w sprawie uzyskania informacji dotyczącej przyjęć do oddziałów przedszkolnych i Gminnego Przedszkola.

(akta kontroli t. II str. 80-87, 160-163)

Uchwała o odpłatności określała opłatę w wysokości 1 zł za korzystanie z wychowania przedszkolnego dzieci w wieku do lat pięciu w prowadzonym przez gminę publicznym przedszkolu, w czasie przekraczającym wymiar pięciu godzin zajęć. Uchwała nie zawierała zwolnień z opłat. Do dnia zakończenia kontroli

¹⁵ Uchwała nr XXI/129/2017 Rady Miejskiej w Łaszczowie z dnia 30 stycznia 2017 r., dalej „uchwała o odpłatności”.

Burmistrz nie przygotował i nie przedłożył Radzie Miejskiej projektu uchwały¹⁶ o odpłatności za korzystanie z wychowania przedszkolnego, na podstawie obowiązujących od 2018 r. przepisów ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych¹⁷.

Burmistrz wyjaśniła, że *pracownik zatrudniony na stanowisku ds. oświaty nie przygotował projektu stosownej uchwały dla Burmistrza, stąd też nie została ona przedłożona Radzie Miejskiej do uchwalenia.*

(akta kontroli t. I str. 219, t. II str. 164-170, 186-187)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Burmistrz, pomimo braku kompetencji, z naruszeniem art. 131 ust. 6 w zw. z art. 29 ust. 2 pkt 1 ustawy - Prawo oświatowe, zatwierdził ustalone przez Dyrektora Przedszkola kryteria, obowiązujące w drugim etapie rekrutacji do Przedszkola, z których trzy były inne niż określone przez Radę Miejską. Wyłączną kompetencję do określania kryteriów naboru, zgodnie z ww. przepisami ma rada gminy. Nieuprawnione było stosowanie w procesie rekrutacji na lata szkolne 2017/2018 – 2018/2019, wprowadzonego w tym trybie, kryterium wieku dziecka oraz kryterium długości czasu opieki w placówce¹⁸. Przydzielanie dzieciom punktów w zależności od ich wieku narusza zasadę powszechności dostępu do placówek wychowania przedszkolnego¹⁹. Kryterium długości czasu opieki w placówce nie było możliwe do zweryfikowania w trakcie rekrutacji (rodzice mogli określić tylko przewidywany czas korzystania z opieki) i mogło powodować, że dzieci znajdujące się w podobnej sytuacji były traktowane odmiennie²⁰. Ponadto wskazywało zdarzenie przyszłe i niepewne i w ocenie NIK nie spełniało wymogu jasności i przejrzystości regulacji. Kryteria te pozostawały w sprzeczności z art. 131 ust. 4 ustawy - Prawo oświatowe. Zgodnie z tym przepisem, kryteria określone na drugi etap postępowania rekrutacyjnego przez organ prowadzący powinny uwzględniać zapewnienie jak najpełniejszej realizacji potrzeb dziecka i jego rodziny, zwłaszcza potrzeb rodziny, w której rodzice albo rodzic samotnie wychowujący kandydata muszą pogodzić obowiązki zawodowe z obowiązkami rodzinnymi, oraz lokalnych potrzeb społecznych.

(akta kontroli t. II str. 112)

Z uwagi na fakt, że ustalone przez Burmistrza terminy pomiędzy zakończeniem rekrutacji podstawowej, a rozpoczęciem rekrutacji uzupełniającej nie zapewniały możliwości skorzystania z uprawnienia do procedury odwoławczej, o której mowa

¹⁶ Zgodnie z art. 106 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, uchwały rady gminy podjęte przed dniem 1 stycznia 2018 r. na podstawie art. 14 ust. 5 ustawy o systemie oświaty, w brzmieniu dotychczasowym, zachowują moc do dnia wejścia w życie uchwał podjętych na podstawie art. 52 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych.

¹⁷ Dz. U. z 2017 r. poz. 2203, ze zm.

¹⁸ Tj.: „sześć-pięcioletni z obwodu gminy Łaszczów” oraz „czas pobytu dziecka w przedszkolu określony przez rodziców/opiekunów”.

¹⁹ Wojewoda Śląski w rozstrzygnięciu nadzorczym (Nr NPII.4131.1.153.2017; Dz. Urz. Woj. Śląskiego poz. 2291) stwierdził nieważność uchwały Rady Gminy Pawłów w zakresie ustalenia wieku dziecka, jako jednego z kryteriów „samorządowych”. Podobnie Wojewoda Lubuski rozstrzygnięciem nadzorczym (Nr NO-I.4131.45.2017.AZie; Dz. Urz. Woj. Lubuskiego poz. 636) stwierdził nieważność uchwały Rady Miejskiej w Ośnie Lubuskim, która jako jedno z kryteriów rekrutacyjnych do przedszkola przyjęła wiek kandydata. W uzasadnieniu ww. rozstrzygnięć wskazano na brak istnienia normy prawnej zezwalającej na faworyzujące traktowanie „starszych” kandydatów oraz na istnienie generalnej zasady równości wyrażonej w art. 32 Konstytucji RP, który stanowi, że wszyscy są równi wobec prawa i wszyscy mają prawo do równego traktowania.

²⁰ Wojewoda Śląski w rozstrzygnięciu nadzorczym (Nr NPII.4131.1.285.2017; Dz. Urz. Woj. Śląskiego poz. 3456) stwierdził nieważność uchwały Rady Miejskiej w Pszczynie, w której jako jedno z kryteriów przyjęto deklarowany czas pobytu dziecka w placówce wychowania przedszkolnego (minimum 8 godzin). Wojewoda uznał, że przyznanie punktów za samo tylko złożenie oświadczenia wskazującego, że dany podmiot zachowa się w przyszłości w określony sposób nie daje pewności innym uczestnikom rekrutacji.

w art. 158 ust. 6-9 ustawy – Prawo oświatowe, nie miały wpływu na przeprowadzone postępowania rekrutacyjne, NIK odstąpiła od formułowania nieprawidłowości w tym zakresie. NIK zauważa jednak, że Gmina powinna zapewnić możliwość skorzystania z procedury odwoławczej.

OCENA CZĄSTKOWA

Rada Gminy ustaliła kryteria naboru brane pod uwagę w drugim etapie postępowania rekrutacyjnego, a Burmistrz terminowo ustalił i upublicznił harmonogramy postępowania rekrutacyjnego. Pomimo braku kompetencji, Burmistrz zatwierdził ustalone przez Dyrektora Przedszkola kryteria, obowiązujące w drugim etapie rekrutacji, mimo, że wyłączną kompetencję do ich określania ma rada gminy. Harmonogramy postępowania rekrutacyjnego nie zapewniały możliwości skorzystania z uprawnienia do wniesienia odwołania od decyzji komisji rekrutacyjnych, nie miało to jednak wpływu na przeprowadzone postępowania rekrutacyjne. Informacje o dostępności do opieki przedszkolnej, w tym o liczbie miejsc i warunkach opieki udostępnione były na stronie internetowej tylko jednej z trzech placówek wychowania przedszkolnego, a we wszystkich placówkach możliwe do bezpośredniego uzyskania.

OBSZAR

2. Diagnozowanie potrzeb w zakresie dostępu do opieki przedszkolnej

Opis stanu faktycznego

1. Gmina posiadała – przyjęte przez Radę Miejską – dwa dokumenty strategiczne, tj.: Strategię Rozwoju Gminy Łaszczów na lata 2007-2020²¹ i Strategię Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Łaszczów na lata 2014 – 2020²². W żadnym z ww. dokumentów nie uwzględniono analizy rozwoju i funkcjonowania placówek wychowania przedszkolnego. Tylko w pierwszym z nich – w kontekście zapewnienia wychowania przedszkolnego, ograniczono się do opisu stanu faktycznego w czasie jego opracowania w zakresie przedstawionym poniżej. W punkcie 2.2 Kapitał Społeczny, podpunkcie 2.2.1 Edukacja zapisano, że „utrzymanie i modernizacja oraz rozbudowa w miarę potrzeb istniejącego zaplecza infrastruktury edukacyjnej zapewni łatwiejszy dostęp do edukacji dla dzieci z naszego terenu.” W rozdziałach: VI Podokresy programowania, pkt 3 Infrastruktura społeczna, VII Oczekiwane wskaźniki osiągnięć strategii i XI Wieloletni Plan Inwestycyjny, pkt 3 Infrastruktura społeczna wskazano następujące zadania do realizacji: wymiana pokryć dachowych z eternitu na budynkach oświatowych (m.in. w Zimnie i Nabrożu), wymiana okien w budynkach oświatowych, termomodernizacja budynków oświatowych oraz dostosowanie ogrzewania do wymogów ochrony środowiska, budowa placów zabaw i poprawa wyposażenia placówek oświatowych w niezbędną sprzęt. Dokumenty te, nie zawierały analizy rozwoju i funkcjonowania placówek opieki przedszkolnej, obejmującej rozpoznanie problemów społecznych, prognozowane trendy rozwoju lokalnego i planowane kierunki rozwoju tych placówek. Nie odwoływały się do danych i prognoz demograficznych ani lokalnych wskaźników demograficznych (np. przyrostu naturalnego, salda migracji) w kontekście zapotrzebowania na opiekę przedszkolną. Nie określono w nich dla jakiej liczby dzieci gmina będzie zobowiązana przygotować miejsca w placówkach wychowania przedszkolnego w kolejnych latach. Nie zidentyfikowano barier rozwoju opieki przedszkolnej, nie określono i nie założono wzrostu wskaźnika upowszechnienia wychowania przedszkolnego. Nie określono „strategii” zapewnienia opieki przedszkolnej w Gminie, która – przy uwzględnieniu uwarunkowań lokalnych – mogłaby określić rolę i znaczenie rozwoju placówek

²¹ Załącznik do uchwały Nr X/52/07 rady Gminy Łaszczów z dnia 29 października 2007 r. w sprawie uchwalenia Strategii Rozwoju Gminy Łaszczów na lata 2007 – 2020, ze zm.

²² Załącznik do uchwały Nr VI/16/2015 Rady Miejskiej w Łaszczowie z dnia 26 lutego 2015 r.

publicznych, zakres korzystania z niepublicznych placówek wychowania przedszkolnego (mogących stanowić „uzupełnienie” ewentualnych braków w sieci placówek gminnych) albo plany ograniczenia liczby miejsc w placówkach publicznych, na rzecz placówek niepublicznych.

W dokumentach strategicznych opracowanych w Gminie nie został określony oczekiwany (planowany) poziom upowszechnienia wychowania przedszkolnego na lata 2017/2018 i 2018/2019. W latach tych wyniósł on odpowiednio dla dzieci: trzyletnich – 29,5% i 15,8%, czteroletnich – 60,4% i 60,7%, pięcioletnich – 75,4% i 70,8% oraz sześćioletnich – 71,7% i 82,5%. Średni poziom wskaźnika upowszechnienia wychowania przedszkolnego dla Gminy Łaszczów – gminy wiejsko-miejskiej - w latach 2017 i 2018 wyniósł 59,3% i 57,4%. Był on znacznie niższy od średniego poziomu upowszechnienia wychowania przedszkolnego dla województwa lubelskiego z 2016 r., który wynosił: 80,7%²³ oraz od wartości tego wskaźnika dla gmin wiejskich, dla których wynosił 64,1%.

Burmistrz wyjaśniła, że *Strategia Rozwoju Gminy Łaszczów na lata 2007-2020 została podjęta Uchwałą Nr X/52/07 Rady Gminy Łaszczów z dnia 29.10.2007 r. Datą graniczną pozyskanych danych strategicznych do opracowania strategii był 31.12.2006 r. Stąd też m.in. zestawienia tj. dynamika ludności, prognoza ludności, podział mieszkańców na miejscowości, szacunkowa liczba osób bezrobotnych zostały opracowane z uwzględnieniem 2006 r. Z danych pozyskanych w tym zakresie nie wynikały żadne problemy dotyczące zapewnienia wszystkim dzieciom możliwości korzystania z wychowania przedszkolnego. Już w 2006 r. w zakresie dot. Infrastruktury społecznej (Edukacja) założono modernizację przedszkola wraz z infrastrukturą przedszkola. Co było wynikiem przeprowadzonej analizy dot. utrzymania i modernizacji, jak również rozbudowy w miarę potrzeb istniejącego zaplecza infrastruktury edukacyjnej zapewniającej łatwiejszy dostęp do edukacji oraz podnoszenia jakości kształcenia poprzez wyposażanie szkół. Zmiany Strategii dokonywane w latach następnych dotyczyły wyłącznie realizacji działań priorytetowych (inwestycyjnych) dla Gminy i pojawiających się możliwości aplikowania o środki finansowe z Unii Europejskiej (UE). Podczas dokonywania zmian nie aktualizowano danych statystycznych zawartych w strategii (...). W Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Łaszczów na lata 2014 – 2020 nie poruszono kwestii dotyczących zapewnienia wszystkim dzieciom możliwości korzystania z wychowania przedszkolnego, ponieważ zespół powołany do spraw opracowania strategii w pracach swych skupił się nad problemami wynikającymi typowo z ustawy pomocy społecznej, m.in. niepełnosprawność, bezrobocie, uzależnienia, starzejące się społeczeństwo. Problem dotyczący zapewnienia wszystkim dzieciom możliwości korzystania z wychowania przedszkolnego był przedstawiany w dokumencie Ocena Zasobów Pomocy Społecznej, który to przedkładano przewodniczącemu Rady Miejskiej w Łaszczowie.*

(akta kontroli t. I str. 22-110, 226-227, t. II 164-175, 191)

W okresie kontrolowanym Gmina posiadała również Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Łaszczów, przyjęty na lata 2010-2023²⁴, w którym zawarto diagnozę negatywnych i pozytywnych zjawisk społecznych, z podziałem tych zjawisk w odniesieniu do różnych grup wiekowych, w tym sytuacji osób najmłodszych (dzieci w wieku przedszkolnym) wraz z rozkładem przestrzennym zapotrzebowania na opiekę przedszkolną. Zgodnie z zapisami Programu zaplanowano zwiększenie

²³ Według danych GUS z 2016 r.

²⁴ Załącznik do Uchwały Nr XXV/157/2017 Rady Miejskiej w Łaszczowie z dnia 30 czerwca 2017 r. zmieniającej uchwałę w sprawie zatwierdzenia Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Łaszczów na lata 2010-2023, ze zm., dalej: Program Rewitalizacji.

udziału dzieci w wieku przedszkolnym oraz szkolnym przez realizację projektu „Edukacja kluczem rozwoju”, którego celem jest zapewnienie podniesienia poziomu jakości edukacji. W zadaniu tym zaplanowano dodatkowe zajęcia dla dzieci w obiektach szkolnych w Łaszczowie, w których mieści się Przedszkole, które w ramach również Programu Rewitalizacji zaplanowano do termomodernizacji. Gmina Łaszczów przystąpiła do konkursu w zakresie utworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego dla dzieci w wieku 3-4 lat²⁵. Złożenie wniosku o dofinansowanie pt. „Edukacja kluczem rozwoju, a przedszkole kluczem do edukacji” poprzedziło wykonanie diagnozy potrzeb w zakresie wychowania przedszkolnego przeprowadzonej przez Dyrektora Gminnego Przedszkola w Łaszczowie²⁶. Celem zadania było zwiększenie liczby miejsc wychowania przedszkolnego w Gminie dla dzieci trzy-czteroletnich poprzez dostosowanie miejsca do prowadzenia zajęć (m.in.: prace adaptacyjne, zakup wyposażenia: mebli, pomocy dydaktycznych, zabawek oraz doposażenia placu zabaw w zabawki dla małych dzieci). Gmina nie pozyskała środków na realizację tego projektu, gdyż wniosek został oceniony negatywnie.

Burmistrz wyjaśniła, że w związku z przeprowadzanymi analizami danych statystycznych zawartych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Łaszczów na lata 2010-2023 (stan na listopad 2017 r.) oraz pojawiającą się możliwością na pozyskanie środków finansowych z UE na utworzenie dodatkowych miejsc w przedszkolu – podjęto decyzję o konieczności aplikowania w konkursie (...). Celem głównym projektu miało być objęcie opieką przedszkolną 25 dzieci, które dotychczas nie uczęszczały do przedszkola. Podejmował działania utworzenia dodatkowego oddziału w ramach środków zewnętrznych. W ramach zapewnienia i zwiększenia bezpieczeństwa dzieci wyraził zgodę na zatrudnienie pomocy nauczycieli w poszczególnych oddziałach.

(akta kontroli t. I str. 43-89, 111-153, 178-190, t. II 156-159)

2. Rozkład przestrzenny zapotrzebowania na opiekę przedszkolną zawarty został w Programie Rewitalizacji (opracowanym na podstawie danych Urzędu Miejskiego i obejmującym m.in. liczbę mieszkańców urodzonych w latach 2011-2017), o którym Burmistrz posiadał wiedzę w listopadzie 2017 r. Diagnoza potrzeb w zakresie wychowania przedszkolnego została sporządzona dopiero w kwietniu 2018 r., w związku z ogłoszonym konkursem przez Zarząd Województwa Lubelskiego – Instytucję Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020. Jednak problem dotyczący zapewnienia wszystkim dzieciom możliwości korzystania z wychowania przedszkolnego był przedstawiany co roku w dokumencie – Ocena Zasobów Pomocy Społecznej - opracowywanym przez Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej, a następnie przedkładanym Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Łaszczowie. Z Oceny tej wynika, że już w latach 2011-2013, a następnie 2016-2017 nie wszystkim dzieciom zapewniono miejsca w Przedszkolu. W trakcie kontroli w Urzędzie nie przedstawiono dokumentów, z których wynikałoby prowadzenie bieżącej i perspektywicznej analizy potrzeb w zakresie zapewnienia wychowania przedszkolnego dla dzieci zameldowanych w Gminie. Informacje o niemożliwości objęcia wszystkich dzieci opieką przedszkolną Burmistrz otrzymał także od Dyrektora Przedszkola w kwietniu 2018 r. po przeprowadzonej rekrutacji na rok szkolny 2018/2019. W latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019 liczba dzieci w wieku przedszkolnym zameldowanych na terenie Gminy wynosiła odpowiednio 226 i 210.

²⁵ Wniosek o dofinansowanie złożono do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie w dniu 30 kwietnia 2018 r.

²⁶ Załącznik do Zarządzenia Nr 10 Burmistrza Łaszczowa z dnia 23 kwietnia 2018 r.

Burmistrz wyjaśniła, że poprzedni Burmistrz podejmował działania w celu utworzenia dodatkowego oddziału w ramach środków zewnętrznych. W ramach zapewnienia i zwiększenia bezpieczeństwa dzieci wyraził zgodę na zatrudnienie pomocy nauczycieli w poszczególnych oddziałach.

(akta kontroli t. I str.90-144, 176-177, 227, t. II str. 156-159)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Problematyka zapewnienia opieki przedszkolnej dzieciom zamieszkałym na terenie Gminy nie była przedmiotem bieżących i perspektywicznych analiz prowadzonych w Urzędzie Miejskim. W opracowanych dokumentach strategicznych, nie zawarto analizy i nie określono kierunków rozwoju placówek opieki przedszkolnej w Gminie, poprzestając na odnotowaniu opisu stanu faktycznego na etapie opracowywania tych dokumentów. W okresie objętym kontrolą podjęto działania w celu zwiększenia liczby miejsc w Przedszkolu, jednak ostatecznie nie udało się tego celu osiągnąć.

OBSZAR

3. Realizacja przez gminę zadań w zakresie opieki przedszkolnej

Opis stanu
faktycznego

1. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych w Gminie, Rada Miejska nie podjęła uchwały w sprawie sieci prowadzonych przez gminę publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. Nie został również przygotowany projekt uchwały w tym zakresie.

W latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019 zorganizowano po 175 miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego, co zapewniało miejsca odpowiednio 79,9% i 85,8% dzieci (w wieku od trzech do sześciu lat) zameldowanych na pobyt stały lub czasowy na terenie Gminy. Roczne przygotowanie przedszkolne realizowane było odpowiednio w czterech²⁷/pięciu oddziałach, umiejscowionych we wszystkich placówkach (Przedszkolu i oddziałach przedszkolnych w Szkołach Podstawowych). Dzieci z odroczonym obowiązkiem szkolnym/orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego uczęszczały do oddziałów ogólnych funkcjonujących w Przedszkolu i Szkołach Podstawowych.

(akta kontroli t. I str. 200-213, 218, 227, 274, 359, t. II str. 88, 147)

2. Rekrutacja do placówek wychowania przedszkolnego na lata szkolne 2017/2018 i 2018/2019 prowadzona była bez zastosowania systemu informatycznego. Rozpoczęcie naboru kandydatów do placówek przedszkolnych poprzedzone było działaniem Burmistrza polegającym na terminowym określeniu zarządzeniami²⁸ terminów (harmonogramów) przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego i postępowania uzupełniającego, w tym terminów składania dokumentów.

Burmistrz wyjaśniła, że w latach 2017-2018 przed planowanym terminem naboru na lata szkolne 2017/2018 i 2018/2019 Burmistrz spotykał się z dyrektorami poszczególnych oddziałów przedszkolnych w Zimnie, Nabrożu-Kolonii i Gminnego Przedszkola w Łaszczowie – z tych spotkań ustalenia zapadały jedynie ustnie.

Ze względu na brak dokumentacji w Urzędzie, potwierdzającej odbycie spotkań /narad Burmistrza z dyrektorami Szkół Podstawowych i Przedszkola, ustalenie ich zakresu oraz tematyki było niemożliwe.

(akta kontroli t. I str. 222-225, t. II str. 160-163)

²⁷ W roku szkolnym 2017/2018 - w oddziale przedszkolnym w Steniatynie nie było dzieci sześciolletnich.

²⁸ Wskazane w pkt 1.1 tego rozdziału wystąpienia.

Na podstawie analizy dokumentacji określającej zasady rekrutacji oraz wyników naboru do trzech placówek wychowania przedszkolnego²⁹ ustalono, że w obydwu latach szkolnych:

- organizacja i prowadzenie procesu rekrutacji do oddziałów przedszkolnych prowadzone było w placówkach wychowania przedszkolnego, tj. w Przedszkolu oraz w Szkołach w Nabrożu Kolonii i w Zimnie;
- rekrutacja prowadzona była według zasad określonych w Regulaminach rekrutacji opracowanych odpowiednio przez Dyrektora Przedszkola³⁰ lub Szkoły³¹, zawierających kryteria ustawowe do stosowania podczas etapu rekrutacji podstawowej, procedurę odwoławczą, kryteria brane pod uwagę na etapie rekrutacji uzupełniającej³² oraz harmonogram rekrutacji³³. Przyjęte w regulaminach harmonogramy³⁴ oraz kryteria naboru były inne od harmonogramów określonych zarządzeniami Burmistrza i kryteriów uchwalonych przez Radę Miejską.

W Przedszkolu harmonogramami Dyrektora zostały wyznaczone terminy i etapy postępowania rekrutacyjnego obowiązujące w placówce w każdym roku objętym kontrolą, z pominięciem harmonogramów ogłoszonych zarządzeniami Burmistrza, co szerzej opisano w sekcji „stwierdzone nieprawidłowości”, a w oddziałach przedszkolnych w Nabrożu Kolonii i w Zimnie w Regulaminach rekrutacji Panie Dyrektor określiły harmonogramy czynności podczas procesu rekrutacji oraz kryteria na drugi etap z uwzględnieniem czasu na procedurę odwoławczą. Jednak w Nabrożu Kolonii harmonogramy określone w Regulaminach różniły się od harmonogramów wskazanych zarządzeniami Burmistrza. Natomiast w Zimnie etapy rekrutacji określone harmonogramami zawartymi w Regulaminach były zgodne z harmonogramami ustalonymi przez Burmistrza. W Nabrożu Kolonii i w Zimnie na pierwszym etapie rekrutacji określono, że będą brane pod uwagę kryteria ustawowe mające jednakową wartość, a w drugim odpowiednio cztery/sześć kryteriów określonych przez Dyrektora Szkoły. Odstąpiono od badania kryteriów w oddziałach przedszkolnych zorganizowanych w Szkołach w związku z tym, że do oddziałów tych przyjęto wszystkie dzieci, których rodzice złożyli wnioski.

- postępowania rekrutacyjne zostały przeprowadzone przez komisje rekrutacyjne powołane przez dyrektorów placówek, których pracę udokumentowano protokołami,
- dzieci do oddziałów przedszkolnych przyjmowane były w wyniku przeprowadzonych postępowań rekrutacyjnych na wniosek ich rodziców, tj. zgodnie z art. 130 ust. 4 ustawy – Prawo oświatowe; w żadnej placówce wychowania przedszkolnego nie informowano rodziców o możliwości zasięgnięcia przez przewodniczących komisji rekrutacyjnych informacji o okolicznościach potwierdzających informacje podane przez rodziców w oświadczeniach,
- rodzice dzieci przyjętych do oddziałów przedszkolnych w Przedszkolu i do oddziałów w Szkołach³⁵ złożyli odpowiednio 74 i 103 (na kolejny rok szkolny) deklaracji o kontynuowaniu wychowania przedszkolnego w wybranej placówce,

²⁹ Analizą objęto dokumentację rekrutacyjną do wszystkich placówek wychowania przedszkolnego, dla których organem prowadzącym była Gmina Łaszczów. Natomiast badania kontrolne dotyczące oddziału przedszkolnego w Szkole w Steniatynie zostały ograniczone do przedstawienia danych liczbowych.

³⁰ Obowiązującego od 1 marca 2014 r.

³¹ Opracowywanego co roku na dany rok szkolny objęty kontrolą.

³² Z wyjątkiem Przedszkola, w którym Burmistrz zatwierdził ustalone przez Dyrektora Przedszkola kryteria, obowiązujące w drugim etapie rekrutacji, w tym trzy inne niż ustalone przez Radę Gminy.

³³ Z wyjątkiem Przedszkola, w którym rekrutacja odbywała się w trzech etapach według corocznie opracowywanego przez Dyrektora harmonogramu, różnego od określonego zarządzeniami Burmistrza.

³⁴ Z wyjątkiem Szkoły w Zimnie.

³⁵ W Nabrożu Kolonii, Zimnie i Steniatynie.

tj. zgodnie z art. 153 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, a liczba złożonych nowych wniosków w obu latach szkolnych była mniejsza od liczby przewidywanych wolnych miejsc tj. złożono odpowiednio 92 i 62 wnioski, przy 101 i 72 wolnych miejscach;

- w oddziałach przedszkolnych zorganizowanych w Szkołach³⁶ sporządzono wymagane listy kandydatów, w tym zakwalifikowanych i przyjętych, przy czym na listach nie zamieszczano najniższej liczby punktów uprawniających do przyjęcia w związku z tym, że wniosków o przyjęcie do oddziału było mniej niż wolnych miejsc, natomiast w Przedszkolu sporządzane były tylko listy dzieci zakwalifikowanych i niezakwalifikowanych oraz w jednym roku listy dzieci przyjętych i nieprzyjętych, bez podania najniższej liczby punktów uprawniających do przyjęcia, co szerzej opisano w sekcji „stwierdzone nieprawidłowości”,
- rodzice dzieci nieprzyjętych do Przedszkola nie składali odwołań od decyzji komisji rekrutacyjnych, w okresie tym w Gminie nie złożono skarg, odwołań, wniosków oraz nie zwracano się z zapytaniami dotyczącymi dostępności miejsc i warunków realizacji opieki w Przedszkolu i oddziałach przedszkolnych funkcjonujących w Szkołach w Nabrożu Kolonii i Zimnie,
- w Regulaminach rekrutacji oraz w Statutach Szkół w Nabrożu Kolonii³⁷ i Zimnie (w których funkcjonowały oddziały przedszkolne) znajdowały się zapisy dające przy przyjmowaniu do oddziału przedszkolnego pierwszeństwo dzieciom sześciu- i pięcioletnim³⁸, a gdy pozostaną wolne miejsca to przyjmowane miały być dzieci czteroletnie,
(akta kontroli t. I str. 232-251, 279, 280-342, 360, t. II str. 1-12, 28-59, 80-87, 90, 108-139, 146)

W okresie objętym kontrolą nadzór sprawowany przez Burmistrza nad organizacją i realizacją procesu rekrutacji prowadzonego przez placówki wychowania przedszkolnego był niewystarczający, co szerzej zostało opisane w sekcji „stwierdzone nieprawidłowości”.

Burmistrz wyjaśniła, że w latach 2017-2018 Urząd nie przeprowadził kontroli w zakresie dotyczącym organizacji procesu rekrutacji do przedszkola i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, jednakże monitorował organizację procesu rekrutacji.

(akta kontroli t. II str. 156-159)

W latach 2017-2018 w Gminie nie identyfikowano w ramach kontroli zarządczej ryzyka nieprawidłowego prowadzenia naboru przez placówki wychowania przedszkolnego, w tym niestosowania przyjętych w Gminie kryteriów i terminarza naboru.

Burmistrz wyjaśniła, że w latach 2017-2018 w ramach kontroli zarządczej Burmistrz podejmował zwyczajowe działania kontrolne polegające na rozmowach z dyrektorami szkół i przedszkola.

(akta kontroli t. II str. 156-159)

3. W okresie kontrolowanym Gmina zapewniła odpowiednią do potrzeb liczbę miejsc w publicznych placówkach wychowania przedszkolnego, jednakże ich położenie nie spełniało oczekiwań rodziców. W latach 2017 - 2018 odpowiednio – 14 i 23 dzieci, których rodzice złożyli wnioski o przyjęcie, nie znalazło miejsca w wybranej przez rodziców placówce. W 2017 r., w związku z brakiem informacji o nieprzyjęciu dzieci od Dyrektora Przedszkola, Burmistrz nie wskazał pisemnie rodzicom innej publicznej placówki przedszkolnej, tj. nie stosował się do zasad wynikających z art. 31 ust. 10

³⁶ Dla których organem prowadzącym była Gmina, tj. w Nabrożu Kolonii i Zimnie.

³⁷ Obowiązującym do 30.11.2017 r.

³⁸ W pierwszej kolejności dzieci z obwodu szkoły.

i 11 ustawy - Prawo oświatowe. Powyższą kwestię opisano szerzej w sekcji „stwierdzone nieprawidłowości”. Mimo braku wskazania innej placówki przez Burmistrza jedno dziecko spośród 14 uczęszczało do oddziału przedszkolnego w Szkole Podstawowej w Steniatynie. Spośród 14 dzieci, nieprzyjętych podczas procesu rekrutacji, pięcioro zostało przyjętych do Przedszkola, w tym troje na miejsca dzieci, których rodzice po zakończeniu procesu rekrutacji zrezygnowali z opieki przedszkolnej w tym Przedszkolu. W 2018 r. troje dzieci, z 23 nieprzyjętych w trakcie rekrutacji, przyjęto do Przedszkola w związku z rezygnacją z opieki przedszkolnej w tej placówce przez rodziców czworga dzieci, zgłoszoną po zakończeniu procesu rekrutacji. Dyrektor Przedszkola niezwłocznie przekazała Burmistrzowi informację zawierającą listę dzieci, które – z uwagi na brak wolnych miejsc - nie zostały przyjęte do Przedszkola podczas rekrutacji. Pismem z dnia 15 maja 2018 r. Burmistrz wskazał rodzicom tych dzieci oddziały przedszkolne w Szkołach w Zimnie i w Steniatynie, w których nadal pozostawały wolne miejsca. Rodzice trójki dzieci skorzystali z przedstawionej propozycji miejsca w oddziale przedszkolnym w Steniatynie. Jeden ze wskazanych oddziałów przedszkolnych, tj. oddział w Szkole w Steniatynie, zapewniał opiekę w podobnych godzinach, w jakich dziecko mogłoby przebywać w Przedszkolu, tj. placówce wybranej przez rodziców. Drugi wskazany oddział przedszkolny – w Szkole w Zimnie, nie zapewniał opieki w takich samych godzinach, w jakich dzieci mogłyby przebywać w Przedszkolu, gdyż zajęcia tam odbywały się przez trzy dni po pięć godzin dziennie i dwa razy w tygodniu po sześć godzin dziennie. Gdyby dzieci odbywały zajęcia w Przedszkolu, to w roku szkolnym 2018/2019 będąc w oddziale trzy-czterolatków mogłyby odbywać zajęcia w godzinach od 7.00 do 15.30, a gdyby znalazły się w oddziale dzieci cztero-pięcioletnich to zajęcia odbywałyby się od 8.00 do 14.30. Wskazany przez Burmistrza dla 18 dzieci (spośród 23) oddział przedszkolny w Szkole w Steniatynie znajdował się w odległości większej (niż do wybranej placówki) od 3,4 km do 7,2 km, a wskazany dla 22 dzieci (spośród 23) oddział przedszkolny w Szkole w Zimnie - w odległości większej od 1,6 km do 3,1 km.

Do oddziału przedszkolnego w Szkole Podstawowej w Zimnie, Nabrożu Kolonii i Steniatynie w ww. latach objętych kontrolą przyjęto wszystkie dzieci. Mimo przyjęcia wszystkich chętnych dzieci, których rodzice złożyli wnioski, w obydwu latach w oddziałach przedszkolnych w Szkole w Zimnie (odpowiednio 12 i 15) i Steniatynie (odpowiednio 9 i 11) pozostały wolne miejsca, a w roku 2017/2018 także dwa miejsca w oddziale przedszkolnym w Szkole w Nabrożu Kolonii.

Analiza dokumentacji dotyczącej wyników naboru do placówek wychowania przedszkolnego wykazała, że w trakcie naborów prowadzonych do oddziałów przedszkolnych funkcjonujących w Przedszkolu i w Szkołach w Steniatynie i Nabrożu Kolonii, na lata szkolne 2017/2018 i 2018/2019, przyjęto odpowiednio 25 i 20 dzieci zamieszkałych w innych gminach (w tym, w wieku od trzech do pięciu lat odpowiednio 17 i 14 dzieci). Gmina nie posiadała informacji w tym zakresie, gdyż dyrektorzy placówek przedstawiali dane o liczbie dzieci przedkładając arkusze organizacyjne i wprowadzając dane do Systemu Informacji Oświatowej (dalej SIO). Gmina nie żądała od placówek wychowania przedszkolnego informacji o dzieciach objętych opieką, w tym z innych gmin.

Ustalono, że w okresie od września 2017 r. do czerwca 2018 r. oraz od września do grudnia 2018 r. do oddziału przedszkolnego:

- w Szkole Podstawowej w Nabrożu Kolonii uczęszczało odpowiednio dziewięcioro i ośmioro dzieci z innych gmin w wieku od trzech do pięciu lat,
- w Szkole Podstawowej w Steniatynie uczęszczało odpowiednio czworo i jedno dziecko z innych gmin w wieku od trzech do pięciu lat,

- w Przedszkolu uczęszczało odpowiednio czworo i pięcioro dzieci z innych gmin w wieku od trzech do pięciu lat.

W okresie kontrolowanym Burmistrz występował o refundację kosztów wychowania przedszkolnego do innych gmin, z których dzieci uczęszczały do Przedszkola w Łaszczowie, a na których ciążył obowiązek wynikający z art. 79a ust. 2 ustawy o systemie oświaty. Zgodnie ze wskazanym przepisem ustawy, jeżeli do publicznego przedszkola, prowadzonego przez gminę, uczęszcza uczeń niebędący jej mieszkańcem, gmina, której mieszkańcem jest ten uczeń, pokrywa koszty wychowania przedszkolnego tego ucznia w wysokości równej wydatkom bieżącym przewidzianym na jednego ucznia odpowiednio w publicznych przedszkolach, prowadzonych przez gminę, w której uczeń uczęszcza do przedszkola, pomniejszonym o opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz za wyżywienie, stanowiące dochody budżetu gminy, a także o kwotę dotacji, o której mowa w art. 14d ust. 1 tej ustawy, otrzymanej na ucznia przez gminę prowadzącą przedszkole, do których uczęszcza uczeń. Od 1 stycznia 2018 r. Burmistrz występując o refundację kosztów wychowania przedszkolnego do innych gmin, z których dzieci uczęszczały do Przedszkola w Łaszczowie, postępował zgodnie z art. 51 ust.1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Z tego tytułu Gmina otrzymała refundację kosztów wychowania przedszkolnego, realizowanego w Przedszkolu w wysokości 6,6 tys. zł za miesiąc od września do grudnia 2017 r., 13,4 tys. zł za okres od stycznia do sierpnia 2018 r. oraz 6,3 tys. zł za okres od września do listopada 2018 r.

Natomiast w całym okresie objętym kontrolą Burmistrz nie występował o refundację kosztów wychowania przedszkolnego do gmin, z których dzieci uczęszczały do oddziałów przedszkolnych funkcjonujących w Szkole Podstawowej w Nabrożu Kolonii i Steniatynie, na których ciążył obowiązek wynikający z art. 79a ust. 2 i art. 80 ust. 2db ustawy o systemie oświaty (obowiązującym w okresie do 31 grudnia 2017 r.) oraz art. 51 ust. 4 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych (obowiązującym od 1 stycznia 2018 r.), co opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji „stwierdzone nieprawidłowości”. W okresie tym Gminie Łaszczów przysługiwała kwota refundacji kosztów wychowania przedszkolnego w wysokości 75,6 tys. zł³⁹, obliczona z uwzględnieniem przedstawionych przez Gminę kosztów wychowania przedszkolnego realizowanego w oddziałach przedszkolnych w Nabrożu Kolonii i Steniatynie, tj. w wysokości 46,1 tys. zł za miesiąc od września do grudnia 2017 r., 20,2 tys. zł za okres od stycznia do czerwca i 9,3 tys. zł za okres od września do grudnia 2018 r.

Przewodniczący komisji rekrutacyjnych nie korzystali, z przewidzianej w art. 150 ust. 7 ustawy - Prawo oświatowe, możliwości weryfikowania miejsca zamieszkania lub innych okoliczności podanych w oświadczeniach składanych w trakcie procesu rekrutacji i nie występowali do Urzędu o ich potwierdzenie.

(akta kontroli t. I str. 154-177, 269-272, 275-278, 288-290, 293-295, 365-367, t. II str. 3-5, 8-12, 60-67, 89, 98-107, 117-123, 126-130, 152-155, 190)

4. W okresie objętym kontrolą Gmina zapewniła warunki organizacyjne i bezpieczeństwo realizacji opieki przedszkolnej w przedstawionym zakresie:

- w Przedszkolu zapewniono opiekę w oddziałach ogólnodostępnych w grupach obejmujących dzieci w zbliżonym wieku (utworzono po dwa oddziały dzieci pięcioletnio-/sześciolletnich oraz po jednym oddziale dzieci cztero-/pięcioletnich i trzy-/czterolletnich), w których, w jednym z dwóch lat szkolnych objętych kontrolą,

³⁹ Kwota po odliczeniu kwot, o których mowa w art. 14d ust. 1 ustawy o systemie oświaty i w art. 53 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, tj. pomniejszona o kwotę dotacji przewidzianej na ucznia na dany rok budżetowy, wynoszącej w: 2017 r. – 111,50 zł miesięcznie i 2018 r. – 141,17 zł.

w trzech spośród czterech oddziałów, za zgodą Burmistrza, dopuszczalna liczebność (25 dzieci) została przekroczona o jedno/dwoje dzieci, natomiast w oddziałach przedszkolnych zorganizowanych w Szkołach nie zapewniono zbliżonych wiekowo grup, tj.: z dziećmi, które realizowały obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne uczęszczały dzieci młodsze⁴⁰, co szerzej opisano w sekcji „stwierdzone nieprawidłowości”,

- możliwość korzystania z opieki w szerokim zakresie czasowym została zapewniona w trzech spośród czterech oddziałów Przedszkola, została ona zapewniona w wymiarze od 6 ½ do 8 ½ godziny,
- w oddziale przedszkolnym w Szkole w Zimnie, w Nabrożu Kolonii oraz w jednym oddziale Przedszkola zapewniono opiekę w zakresie pięciu godzin dziennie, ale tylko w Zimnie te pięć godzin było poświęcone na realizację podstawy programowej, natomiast w pozostałych oddziałach nie zapewniono realizacji podstawy programowej w wymiarze pięciu godzin każdego dnia, co szerzej opisano w sekcji „stwierdzone nieprawidłowości”;
- w oddziałach przedszkolnych zorganizowanych przy Szkołach nie umożliwiono dzieciom pobytu po obowiązkowych pięciogodzinnych zajęciach, udział tych dzieci ogółem wśród dzieci uczęszczających do oddziałów przedszkolnych w latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019 wyniósł odpowiednio 40,5% i 39,2%, a w poszczególnych grupach wiekowych dzieci kształtował się odpowiednio, tj. wśród: trzylatków⁴¹ - 12,5%, czterolatków – 30,3% i 24,4%, pięciolatków – 40,0% i 45,5% oraz sześciolatków – 63,0% i 49,1%,
- we wszystkich oddziałach w Przedszkolu i oddziałach zorganizowanych w Szkołach podstawa programowa realizowana była w „sztywno” określonych godzinach czasu,
- zapewniono dostęp do placów zabaw⁴²,
- odpowiednie warunki lokalowe do realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego, bez konieczności ponoszenia przez rodziców dodatkowych opłat na ten cel,
- możliwość korzystania z wyżywienia (trzech posiłków w Przedszkolu oraz jednego posiłku dziennie (drugiego dania obiadowego) w oddziałach przedszkolnych funkcjonujących w Szkołach Podstawowych, ponieważ ww. placówki nie dysponowały własnym zapleczem kuchennym, w którym byłaby możliwość przygotowywania posiłków.

(akta kontroli t. I str. 216-217, 226-227, 269-272, 275-277, 311-316, 363-367, t. II str. 60-67, 87, 92-98, 131-139, 141-144, 148-151, 155)

Według informacji przekazanych przez dyrektorów Przedszkola i Szkół, w latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019 wszystkim dzieciom pięcioletnim lub sześciioletnim (odpowiednio - 29 i 31), których droga dziecka z domu do najbliższej placówki przedszkolnej przekraczała 3 km, uczęszczających do oddziałów przedszkolnych w Szkole w Nabrożu Kolonii i Zimnie oraz do oddziałów w Przedszkolu, Gmina zapewniła bezpłatny transport i opiekę, tj. zgodnie z art. 32 ust. 5 ustawy - Prawo oświatowe.

Z wyjaśnień przedłożonych przez Dyrektorów Szkół⁴³ wynika, że nie było sytuacji, aby dzieci musiały oczekiwać na rodziców, gdyż były odbierane bezpośrednio po zakończonych zajęciach.

⁴⁰ W Zimnie – dzieci cztero- i pięcioletnie w obydwu latach szkolnych, w Nabrożu Kolonii - trzy, cztero- i pięcioletnie w roku szkolnym 2017/2018 i cztero-, pięcio- i siedmioletnie w roku szkolnym 2018/2019.

⁴¹ Dzieci trzyletnie uczęszczały tylko w roku szkolnym 2017/2018 do oddziału w Nabrożu Kolonii.

⁴² Przedszkole korzystało z placu zabaw, którego administratorem była Szkoła Podstawowa w Łaszczowie.

Organ prowadzący ustalał przerwy w funkcjonowaniu Przedszkola na wniosek dyrektora Przedszkola, który wcześniej konsultował je z Radą Pedagogiczną. W okresie objętym kontrolą Burmistrz jako przerwy w funkcjonowaniu Przedszkola ustalał okres miesięcy wakacyjnych, w związku z tym w Gminie Łaszczów opieka przedszkolna w miesiącach wakacyjnych nie była organizowana.

W żadnej z trzech placówek w okresie objętym kontrolą nie podawano dzieciom leków, nie było też konieczności stosowania diet.

Z informacji uzyskanych od Dyrektorów Szkół wynika, że w oddziałach przedszkolnych funkcjonujących w Szkołach w Nabrożu Kolonii i Zimnie w latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019 rodzice kupowali we własnym zakresie „wyprawkę” dla przedszkolaka⁴⁴, po uprzednim otrzymaniu ze szkoły pisemnego wykazu potrzebnych rzeczy. Natomiast w Przedszkolu rodzice dokonywali wpłaty na konto bankowe Rady Rodziców, z których kupowana była m.in. „wyprawka dla przedszkolaka”.

(akta kontroli t. I str. 311-316, t. II str. 28-34, 131-139)

Na podstawie analizy dokumentacji dwóch Szkół (w których funkcjonują oddziały przedszkolne) oraz dokumentacji Przedszkola ustalono, że:

- Dyrektorzy wszystkich ww. placówek zapewnili przeprowadzenie kontroli zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów, które nie wykazały nieprawidłowości. Jedynie w protokole kontroli Szkoły w Zimnie (z 31.08.2017 r.) odnotowano, że *schody zewnętrzne, wejściowe wymagają gruntownego remontu*, w związku z tym Dyrektor wyjaśniła, że *w czasie wakacji przeprowadzono remont schodów wejściowych. Nie wyglądają estetycznie jednak nie zagrażają bezpieczeństwu, wszystkie odstające elementy zostały przyklejone klejem i zabezpieczone cementem*. Gmina zapewniła także wsparcie dyrektorom ww. placówek w tym zakresie w osobie starszego specjalisty ds. BHP, z którym co roku Urząd zawierał umowę zlecenie na wykonanie zadań obejmujących m.in. sprawowanie nadzoru (nad przestrzeganiem zadań z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w jednostkach organizacyjnych, w tym nad placówkami szkolnymi) poprzez dokonywanie kontroli dotyczących przestrzegania przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach⁴⁵ - przeprowadzanych zgodnie z planem kontroli zatwierdzonym przez Burmistrza Łaszczowa oraz udzielaniu pomocy dyrektorom szkół w usuwaniu stwierdzonych uchybień.
- Zagadnienia dotyczące przestrzegania przepisów w zakresie bezpieczeństwa i higieny w tych placówkach były przedmiotem kontroli Komisji Oświaty, Kultury, Zdrowia i Pomocy Społecznej oraz Porządku Publicznego Rady Miejskiej w Łaszczowie i Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej. Żadna z ww. kontroli nie stwierdziła nieprawidłowości. W Szkole w Nabrożu Kolonii i w Przedszkolu w Łaszczowie zostały także przeprowadzone kontrole przewodów kominowych (wentylacyjnych). Kontrola przewodów kominowych (wentylacyjnych) w Przedszkolu z dnia 17 października 2018 r. wykazała, że w pomieszczeniach sanitarnych bez okien zalecana jest instalacja wentylatorów łazienkowych włączanych łącznie z oświetleniem pomieszczenia, o czym został

⁴³ W Nabrożu Kolonii i Zimnie.

⁴⁴ Koszt wyprawki dla przedszkolaka w Nabrożu Kolonii wynosił około 40 zł, w Zimnie – brak podanej kwoty. W Przedszkolu całkowita wpłata na Radę Rodziców (obejmująca również wyprawkę przedszkolaka) wynosiła 120 zł.

⁴⁵ Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz.69, ze zm.

poinformowany administrator budynku – Dyrektor Szkoły Podstawowej w Łaszczowie.

(akta kontroli t. I str. 216-217, 228-231, 254-260, t. II str. 15-27,68-77)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Do dnia zakończenia kontroli Burmistrz zaniechał opracowania projektu uchwały o sieci prowadzonych przez Gminę przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. W konsekwencji, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 32 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe, Rada Miejska nie ustaliła sieci prowadzonych przez Gminę przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach. Burmistrz wyjaśniła, że *pracownik zatrudniony na stanowisku ds. oświaty nie przygotował projektu stosownej uchwały dla Burmistrza, stąd też nie została ona przedłożona Radzie Miejskiej do uchwalenia.*

(akta kontroli t. I str. 200-213, 218, t. II str. 164-170)

2. Burmistrz (Sekretarz działający z upoważnienia Burmistrza) pismem z dnia 16 października 2017 r. przekazał do Kuratorium Oświaty nierzetelną – niezgodną ze stanem faktycznym – informację o tym, że „w Gminie Łaszczów nie było dzieci, którym Burmistrz nie wskazał miejsca korzystania z wychowania przedszkolnego”, mimo że Burmistrz nie podejmował działań wobec 14 dzieci nieprzyjętych podczas rekrutacji do Przedszkola (przeprowadzonej w 2017 r. na rok szkolny 2017/2018). Obowiązek przekazania takich danych wynikał z § 3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 kwietnia 2017 r. w sprawie udzielania gminom dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego⁴⁶, zgodnie z którym do dnia 15 października roku szkolnego, na który została przeprowadzona rekrutacja, burmistrz przekazuje wojewodzie informację zawierającą listę dzieci, którym nie wskazał miejsca korzystania z wychowania przedszkolnego, według stanu na dzień 30 września roku szkolnego.

Burmistrz wyjaśniła, że *Sekretarz podpisując pismo nie sprawdził wcześniej przygotowanego projektu opracowanego przez pracownika ds. oświaty (...).*

(akta kontroli t. I str.214-215, t. II str. 164-170)

3. W latach 2017-2018 Burmistrz nie występował o refundację kosztów wychowania przedszkolnego do innych gmin (Telatyn i Mircze), w związku z uczęszczaniem odpowiednio dziewięciu i ośmiu dzieci, w wieku do lat pięciu będących ich mieszkańcami, do oddziału przedszkolnego w Publicznej Szkole Podstawowej w Nabrożu Kolonii prowadzonej przez Gminę Łaszczów. Było to niezgodne z art. 79a ust. 2 ustawy o systemie oświaty, zgodnie z którym, gmina, której mieszkańcem jest uczeń, pokrywa koszty wychowania przedszkolnego tego ucznia w wysokości równej podstawowej kwocie dotacji dla szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, określonej dla gminy, w której uczeń uczęszcza do oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, pomniejszonej o kwotę dotacji, o której mowa w art. 14d ust. 1, przewidzianej na ucznia na dany rok budżetowy.

W okresie objętym kontrolą, Burmistrz nie występował także o refundację kosztów wychowania przedszkolnego do gmin (Telatyn i Ulhówek), w związku z uczęszczaniem odpowiednio czterech i jednego dziecka, w wieku do lat pięciu będących ich mieszkańcami, do oddziału przedszkolnego w Publicznej Szkole Podstawowej w Steniatynie (prowadzonej przez Stowarzyszenie), która otrzymywała

⁴⁶ Dz. U. poz. 875. Rozporządzenie obowiązywało do 31 grudnia 2017 r. Od 1 stycznia 2018 r. kwestie te reguluje rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 grudnia 2017 r. w sprawie udzielania gminom dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego (Dz. U. poz.2425).

dotację na każdego ucznia oddziału przedszkolnego z budżetu Gminy Łaszców. Było to niezgodne z art. 80 ust. 2db ustawy o systemie oświaty, zgodnie z którym jeżeli do oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej, o którym mowa w ust. 2da, uczęszcza uczeń w wieku do lat pięciu niebędący mieszkańcem gminy dotującej tę szkołę podstawową, w której zorganizowano oddział przedszkolny, który nie jest uczniem niepełnosprawnym, gmina, której mieszkańcem jest ten uczeń, pokrywa koszty dotacji udzielonej zgodnie z ust. 2da, pomniejszonej o kwotę dotacji, o której mowa w art. 14d ust. 1, przewidzianej na ucznia na dany rok budżetowy. Od 1 stycznia 2018 r. było to niezgodne z art. 51 ust. 4 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, zgodnie z którym, jeżeli do oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej, o którym mowa w art. 18 ust. 1, uczęszcza uczeń objęty wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończy sześć lat, niebędący mieszkańcem gminy dotującej tę szkołę podstawową, w której zorganizowano oddział przedszkolny, który nie jest uczniem niepełnosprawnym, gmina, której mieszkańcem jest ten uczeń, pokrywa koszty dotacji udzielonej zgodnie z art. 18 ust. 1, pomniejszonej o kwotę dotacji, o której mowa w art. 53 ust. 1, przewidzianej na ucznia na dany rok budżetowy. Z tego tytułu Gminie przysługiwała refundacja kosztów w kwocie 75,6 tys. zł.

Burmistrz wyjaśniła, że w latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019 nie wystawiano not obciążeniowych w związku z uczęszczaniem dzieci będących mieszkańcami Gmin: Telatyn, Mircze, Ulhówek, Jarczów, Tomaszów Lubelski do oddziału przedszkolnego w Szkole Podstawowej w Nabrożu Kolonii i Szkoły Podstawowej w Steniatynie. Niniejsza sytuacja wynikała najprawdopodobniej z niedopatrzenia pracownika prowadzącego sprawę w zakresie oświaty.

(akta kontroli t. I str. 154-175, t. II str. 11-12, 99-103, 152-153, 176-181)

4. W okresie objętym kontrolą Burmistrz ustalał przerwy w funkcjonowaniu Przedszkola na wniosek⁴⁷ Dyrektora Przedszkola, a nie na wspólny wniosek Dyrektora Przedszkola i Rady Rodziców/Rady Przedszkola. Było to niezgodnie z § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli⁴⁸, zgodnie z którym przedszkole funkcjonuje przez cały rok szkolny⁴⁹, z wyjątkiem przerw ustalonych przez organ prowadzący, na wspólny wniosek dyrektora przedszkola i rady przedszkola, a w przypadku braku rady przedszkola - na wspólny wniosek dyrektora przedszkola i rady rodziców. Skutkowało to niezapewnieniem w Gminie opieki przedszkolnej w miesiącach wakacyjnych.

Burmistrz wyjaśniła, że w Urzędzie nie ma informacji, które wskazywałyby, że w okresie objętym kontrolą rodzice wnioskowali o zapewnienie opieki wakacyjnej.

Dyrektor Przedszkola wyjaśniła, że Gminne Przedszkole pracuje przez cały rok, a przerwy w funkcjonowaniu ustala organ prowadzący na wniosek dyrektora przedszkola. Termin przerwy wakacyjnej co roku zapisuje się w projekcie organizacyjnym przedszkola, a następnie konsultowany jest z Panem Burmistrzem przy analizie danych zawartych w projekcie. Przerwy okołoświąteczne również były konsultowane z Panem Burmistrzem przez Dyrektora Przedszkola w formie rozmowy. Wszystkie propozycje terminów przerw w Przedszkolu dyrektor wcześniej konsultował z Radą Pedagogiczną Gminnego Przedszkola.

(akta kontroli t. II str. 60-67, 138-139, 160-163)

⁴⁷ Arkusz organizacji Przedszkola na lata szkolne 2017/2018 i 2018/2019.

⁴⁸ Dz. U. poz. 649, ze zm.

⁴⁹ Zgodnie z art. 94 ustawy - Prawo oświatowe, rok szkolny zaczyna się we wrześniu, a kończy w czerwcu następnego roku.

5. W 2018 r. Burmistrz zatwierdził arkusze organizacyjne (wraz aneksami) na rok szkolny 2018/2019 dwóch (spośród trzech) placówek⁵⁰, w których nie wskazano czasu pracy oddziału przedszkolnego i tym samym nie spełniały one wymogów określonych w § 17 ust. 3a pkt 4 rozporządzenia w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli.

Burmistrz wyjaśniła, że poprzedni Burmistrz zatwierdził arkusze organizacyjne Szkół Podstawowych w Nabrożu Kolonii i Zimnie po ich otrzymaniu od pracownika zatrudnionego na stanowisku ds. oświaty. W związku z tym zaufał opinii pracownika.

(akta kontroli t. I str. 265-268, 351-358, t. II str. 164-170)

6. W roku szkolnym 2017/2018 Burmistrz wyraził zgodę na przekroczenie dopuszczalnej liczebności (25 dzieci) w trzech oddziałach Przedszkola, o jedno/dwoje dzieci, co było niezgodne z § 5 ust. 1 rozporządzenia w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli.

Burmistrz wyjaśniła, że w obecnym czasie nie można definitywnie stwierdzić powodu wyrażania zgody przez Burmistrza na zaistnienie takich sytuacji (w związku ze zmianą osoby na stanowisku Burmistrza zaistniała w tegorocznych wyborach samorządowych). Prawdopodobnie brano pod uwagę możliwość pojawiającej się niskiej frekwencji wśród maluchów, a nawet ich rezygnacji oraz częste choroby dzieci. Co powoduje bardzo niskie prawdopodobieństwo 100% frekwencji dzieci w ww. grupach wiekowych, a tym samym możliwość prawidłowego zachowania opieki przedszkolnej.

(akta kontroli t. II str. 98, 176-181)

7. Sprawowany przez Burmistrza nadzór nad organizacją i przebiegiem procesu rekrutacji do placówek wychowania przedszkolnego oraz realizacją wychowania przedszkolnego w latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019 był niewystarczający i nieskuteczny. Na podstawie analizy dokumentacji trzech placówek wychowania przedszkolnego stwierdzono, że:

1) W związku z brakiem informacji od dyrektorów placówek, dla których organem prowadzącym była Gmina, o nieprzyjęciu dzieci do wybranego przez rodziców oddziału przedszkolnego, Burmistrz nie zasięgał informacji w powyższym zakresie, co skutkowało tym, że w jednej z trzech podległych placówek, po zakończonej rekrutacji na rok szkolny 2017/2018, rodzicom dzieci nieprzyjętych nie wskazano miejsca w innej placówce wychowania przedszkolnego. Było to niezgodne z art. 31 ust. 10 i 11 ustawy - Prawo oświatowe, według którego Burmistrz – pisemnie wskazuje rodzicom inne publiczne przedszkole lub oddział przedszkolny w publicznej szkole podstawowej, po otrzymaniu od dyrektora placówki wychowania przedszkolnego informacji o nieprzyjęciu dziecka podczas procesu rekrutacji.

2) W latach objętych kontrolą w jednej z trzech placówek wychowania przedszkolnego (Przedszkolu) sporządzane były listy dzieci zakwalifikowanych i niezakwalifikowanych oraz w jednym roku listy dzieci przyjętych i nieprzyjętych, które nie zawierały najniższej liczby punktów uprawniających do przyjęcia. Ponadto Komisja w jednym spośród dwóch lat kontrolowanych nie sporządzała list kandydatów przyjętych i nieprzyjętych. Było to niezgodne z art. 158 ust. 1, 3-4 ustawy – Prawo oświatowe.

3) Dyrektor Przedszkola harmonogramami wyznaczyła terminy i etapy postępowania obowiązujące w placówce w każdym z lat objętych kontrolą, z pominięciem

⁵⁰ Szkół Podstawowych w Nabrożu Kolonii i Zimnie, w których funkcjonowały oddziały przedszkolne.

harmonogramów ustalonych zarządzeniami Burmistrza⁵¹. Rekrutacja do Przedszkola przeprowadzana była w trzech etapach, podczas gdy ustawa – Prawo oświatowe w art. 131 w związku z art. 158 przewidywała dwa etapy rekrutacji, kończące się ogłoszeniem listy kandydatów przyjętych i nieprzyjętych:

- pierwszy przeprowadzany był według kryteriów ustawowych i obejmował: złożenie wniosku⁵² o przyjęcie do placówki wychowania przedszkolnego (wraz z dokumentami potwierdzającymi spełnianie warunków lub kryteriów branych pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym), ich weryfikację przez komisję rekrutacyjną, a zakończony podaniem do publicznej wiadomości listy kandydatów zakwalifikowanych i niezakwalifikowanych, zamiast listy kandydatów przyjętych i nieprzyjętych, które podano dopiero po drugim etapie;

- drugi realizowany był według kryteriów ustalonych przez Dyrektora i zatwierdzonych przez Burmistrza i zakończono go podaniem list kandydatów przyjętych i nieprzyjętych (co zostało opisane w pkt 1.1 na str. 5 niniejszego wystąpienia pokontrolnego);

- trzeci – rekrutacja uzupełniająca prowadzona do końca sierpnia.

Burmistrz wyjaśniła, że *monitorowanie m.in. procesu rekrutacji do oddziałów przedszkolnych w latach 2017-2018 należało do zadań pracownika zatrudnionego na stanowisku ds. oświaty, któremu regulaminem organizacyjnym z dnia 25 września 2003 r. powierzono całokształt zadań związanych z oświatą. Zgodnie z regulaminem organizacyjnym stanowisko to podlega Burmistrzowi.*

(akta kontroli t. I str. 176-177, 222-225, t. II str. 112-130, 164-170, 190)

4) W okresie objętym kontrolą w dwóch placówkach wychowania przedszkolnego (oddziałach przedszkolnych zorganizowanych w Szkołach w Nabrożu Kolonii i Zimnie) w Regulaminach rekrutacji oraz w Statutach Szkół⁵³ znajdowały się zapisy dotyczące ograniczeń związanych z wiekiem dziecka przy przyjmowaniu dzieci do oddziału przedszkolnego, tj. w pierwszej kolejności będą przyjmowane dzieci sześciolatnie i pięcioletnie, a gdy pozostaną wolne miejsca to dzieci czteroletnie. Zapisy te nie miały podstawy prawnej, bowiem zgodnie z art. 31 ust. 1 i 6 ustawy – Prawo oświatowe, wychowanie przedszkolne obejmuje dzieci od początku roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy trzy lata, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy siedem lat. Wychowanie przedszkolne jest realizowane w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz w innych formach wychowania przedszkolnego. Dzieci w wieku trzy-pięć lat mają prawo do korzystania z wychowania przedszkolnego w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej lub innej formie wychowania przedszkolnego.

Burmistrz wyjaśniła, że *w dwóch placówkach wychowania przedszkolnego (oddziałach przedszkolnych zorganizowanych w Szkołach w Nabrożu-Kolonii i Zimnie) na podstawie Regulaminu rekrutacji oraz Statutu szkół przyjmowane były do szkoły dzieci w pierwszej kolejności sześciolatnie, następnie pięcioletnie, a w sytuacji gdy pozostały wolne miejsca to również dzieci czteroletnie. Niniejszy zapis był niezgodny z art. 31 ust 1 i 6 ustawy - Prawo oświatowe, zgodnie z którym wychowanie przedszkolne obejmuje dzieci od początku roku szkolnego w roku*

⁵¹ Opracowanie harmonogramu przedszkola i zastosowanie go w postępowaniu rekrutacyjnym było niezgodne z art. 204 ust. 1 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe i z art. 154 ust.1 pkt 1 i ust. 3 w związku z art. 29 ust. 2 pkt 2 ustawy - Prawo oświatowe, zgodnie z którymi to Burmistrz określa terminy przeprowadzania czynności podczas postępowania rekrutacyjnego i postępowania uzupełniającego, w tym terminy składania dokumentów.

⁵² Poprzedzony był rozdaniem i zebraniem od rodziców deklaracji w celu potwierdzenia kontynuacji edukacji przedszkolnej.

⁵³ Przy czym w Szkole w Nabrożu Kolonii do 30.11.2017 r.

kalendaryzowym, w którym dziecko kończy 3 lata, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat. W okresie objętym kontrolą, tj. w latach 2017/2018 i 2018/2019 nie prowadzona była kontrola dotycząca organizacji procesu rekrutacji w jednostkach wychowania przedszkolnego. Najprawdopodobniej organ prowadzący nie widział takiej potrzeby i był przekonany, iż proces rekrutacji przebiega prawidłowo zgodnie z ustawą. W związku ze zmianą osobową na stanowisku Burmistrza, Organ prowadzący obecnie nie jest w stanie wskazać powodu nieprowadzenia kontroli dotyczącej procesu rekrutacji. Pracownik zatrudniony na stanowisku ds. oświaty również nie widział takiej potrzeby. Jednocześnie Organ prowadzący zobowiązuje się do rzetelnego i zgodnego z przepisami prowadzenia procesu rekrutacji i podjęcia stosownych działań już w styczniu 2019 r. Nie weryfikowano otrzymanych od dyrektorów jednostek informacji o otrzymanych zaleceniach z Kuratorium Oświaty (organu sprawującego nadzór pedagogiczny) i sposobie ich realizacji. Nie sprawdzano czy dyrektorzy w/w jednostek w wyniku kontroli otrzymywali zalecenia z Kuratorium Oświaty.

(akta kontroli t. I str. 232-251, 280-284, 299-310, 317-342, t. II str. 182-185)

5) W szkołach prowadzących oddziały przedszkolne w toku rekrutacji na rok 2018/2019 nie wymagano od rodziców dołączenia do wniosku m.in. dokumentów potwierdzających spełnianie przez kandydata kryteriów, o których mowa w art. 131 ust. 2 i 4 ustawy - Prawo oświatowe oraz oświadczeń o wielodzietności rodziny kandydata, o samotnym wychowywaniu kandydata oraz oświadczenia o dochodzie na osobę w rodzinie kandydata, co było niezgodne z art. 150 ust. 2 ww. ustawy. Nieprawidłowość ta - oprócz braku wystarczającego nadzoru sprawowanego przez Burmistrza - była konsekwencją nieskorzystania przez Burmistrza z możliwości opracowania wzoru wniosku (przewidzianej w art. 152 ustawy Prawo oświatowe).

Burmistrz wyjaśniła, że *Gmina Łaszczów jako organ prowadzący dla Gminnego Przedszkola w Łaszczowie i oddziałów przedszkolnych w Publicznych Szkołach Podstawowych w Zimnie i Nabrożu Kolonii nie określała wzoru wniosku, ponieważ nie zmieniała funkcjonujących, ogólnie przyjętych i sprawdzonych wzorów w poszczególnych oddziałach przedszkolnych i Gminnym Przedszkolu.*

(akta kontroli t. I str. 252-253, t. II str. 13-14, 78-79, 160-163)

6) W latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019 w jednym oddziale w Przedszkolu oraz w oddziale przedszkolnym funkcjonującym w Szkole w Nabrożu Kolonii nie zapewniono realizacji podstawy programowej w wymiarze pięciu godzin dziennie. W ww. oddziałach w dwóch dniach w tygodniu w trakcie pięciu godzin pobytu dziecka odbywały się zajęcia z religii⁵⁴, w wyniku czego podstawa programowa realizowana była w tych dniach po cztery i pół godziny. W związku z tym w Przedszkolu podstawa programowa realizowana była przez 24 godziny w tygodniu, a w oddziale w Nabrożu Kolonii w wyniku zwiększonej liczby godzin zajęć w pozostałych dniach tygodnia podstawa programowa realizowana była przez 25 godzin w tygodniu. Było to niezgodne z art.13 ust.1 pkt 1-2 i ust. 5 ustawy - Prawo oświatowe, według którego przedszkolem publicznym jest przedszkole, które realizuje programy wychowania przedszkolnego uwzględniające podstawę programową wychowania przedszkolnego i zapewnia bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w czasie ustalonym przez organ prowadzący, nie krótszym niż pięć godzin dziennie, przepisy ust. 1 stosuje się również do oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej. Naruszało to również postanowienia § 1 uchwały o odpłatności, zgodnie z którym w przedszkolach

⁵⁴ Zgodnie z § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach są zajęciami zorganizowanymi na życzenie rodziców (Dz.U. Nr 36, poz. 155, ze zm.).

publicznych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Łaszczów zapewnia się bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w wymiarze pięciu godzin dziennie przeznaczonym na realizację podstawy programowej.

Burmistrz wyjaśniła, że poprzedni Burmistrz zatwierdził arkusze organizacyjne Szkół Podstawowych w Nabrożu Kolonii i Zimnie po ich otrzymaniu od pracownika zatrudnionego na stanowisku ds. oświaty. W związku z tym zaufała opinii pracownika.

W oddziale przedszkolnym w Nabrożu Kolonii w trakcie kontroli NIK z dniem 12 grudnia 2018 r. zmieniony został ramowy rozkład dnia, zgodnie z którym w każdym dniu tygodnia została zapewniona realizacja podstawy programowej w wymiarze pięciu godzin.

(akta kontroli t. I str. 343-358, 365-367, t. II str. 28-31, 60-67, 131-137, 164-170)

7) W okresie kontrolowanym w oddziałach przedszkolnych zorganizowanych w Szkołach w Nabrożu Kolonii i Zimnie nie zapewniono grup dla dzieci w zbliżonym wieku. Z dziećmi, które realizowały obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne uczęszczały dzieci młodsze, tj. dzieci cztero- i pięcioletnie w Zimnie (w obydwu latach szkolnych) oraz w Nabrożu Kolonii trzy-, cztero- i pięcioletnie (w roku szkolnym 2017/2018) i cztero-, pięcio- i siedmioletnie (w roku szkolnym 2018/2019). Było to niezgodne § 5 ust. 1 rozporządzenia w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli, zgodnie z którym oddział przedszkola obejmuje dzieci w zbliżonym wieku, z uwzględnieniem ich potrzeb, zainteresowań, uzdolnień oraz rodzaju niepełnosprawności.

Burmistrz wyjaśniła, że *do oddziałów przedszkolnych zorganizowanych w Szkołach Podstawowych w Zimnie i Nabrożu Kolonii przyjmowane były dzieci niezgodnie z przepisami wynikającymi z § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r., w sprawie szczególnej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2017 r., poz. 649 ze zm.). W obecnym czasie nie można stwierdzić jednoznacznie co było przyczyną takiej sytuacji (w związku ze zmianą osoby na stanowisku Burmistrza). Prawdopodobnie w wyniku małej liczby dzieci w jednym wieku łączono grupy nie zapewniając jednolitych wiekowo grup. Tworzenie nowych grup z małą liczbą dzieci, w związku ze złą sytuacją finansową gminy nie było ekonomicznie uzasadnione.*

(akta kontroli t. I str. 22-32, t. II str. 182-185)

8) W latach 2017 - 2018 w Urzędzie nie weryfikowano danych przedstawianych w SIO przez Dyrektorów Przedszkola i Szkół Podstawowych, w wyniku czego dopuszczono do niezgodności danych wykazanych w SIO na dzień 30 września ze stanem faktycznym. Dyrektor Przedszkola (w 2017 r.) i Dyrektor Szkoły w Steniatynie (w obydwu latach) wykazały niezgodną ze stanem faktycznym liczbę dzieci ogółem⁵⁵ oraz liczbę dzieci w poszczególnych grupach wiekowych. Powyższe świadczy o niedopełnieniu obowiązku wynikającego z art.111 ust. 3 ustawy z 15 kwietnia 2011 r. o Systemie Informacji Oświatowej⁵⁶, zgodnie z którym jednostki samorządu terytorialnego w przypadku stwierdzenia odpowiednio niekompletności lub niepoprawności danych przekazanych z innych baz danych oświatowych lub powzięcia wątpliwości co do ich zgodności ze stanem faktycznym obowiązane są niezwłocznie powiadomić o stwierdzonych nieprawidłowościach podmiot, który wprowadził te dane do bazy danych.

Burmistrz wyjaśniła, że *dane wprowadzane do systemu SIO przez Dyrektora Przedszkola i Szkoły Podstawowej w Steniatynie w latach 2017-2018 zostały przez*

⁵⁵ Dane wykazane w SIO były zawyżone/zaniżone w przypadku dzieci ogółem od jednego do czworga, a w niektórych grupach wiekowych od jednego do dwójga dzieci.

⁵⁶ Dz.U. z 2018 r. poz. 1900, ze zm.

pracownika obsługującego SIO (posiadającego wyłączny dostęp) uznane za rzetelne i sprawdzone, stąd najprawdopodobniej nie przeprowadzono ich weryfikacji.
(akta kontroli t. I str. 33-42, t. II str. 99-101, 140, 152-153, 155, 176-181)

9) W latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019 w oddziałach przedszkolnych funkcjonujących w Szkołach w Nabrożu Kolonii i Zimnie rodzice kupowali we własnym zakresie „wyprawkę” dla przedszkolaka, po otrzymaniu ze szkoły pisemnego wykazu potrzebnych rzeczy. Dyrektorzy placówek nie wystąpili z wnioskiem do Gminy o zapewnienie środków finansowych na ten cel, mimo że Gmina zobowiązana była do zapewnienia bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki w czasie ustalonym przez organ prowadzący, nie krótszym niż pięć godzin dziennie. Obowiązki Gminy w tym zakresie określone zostały w art. 10 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 4 pkt 1 i art. 13 ust.1 pkt 2 i 5 ustawy – Prawo oświatowe, a od 1 stycznia 2018 r. z art. 52 ust. 13 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, zgodnie z którym publiczne przedszkola, szkoły podstawowe z oddziałami przedszkolnymi, nie mogą pobierać opłat innych niż opłaty ustalone zgodnie z ust. 1, 2, 8, 12 i 14 tego artykułu, tj. opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w czasie przekraczającym wymiar zajęć przeznaczonych na realizację podstawy programowej i opłat za korzystanie z wyżywienia w publicznych placówkach wychowania przedszkolnego. Zgodnie z art. 2 pkt 14 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych przez opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego należy rozumieć opłaty za nauczanie, wychowanie i opiekę w placówce wychowania przedszkolnego, prowadzone w czasie przekraczającym czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki, ustalony zgodnie z art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy - Prawo oświatowe.

Burmistrz wyjaśniła, że Szkoły nie wniosowały o zapewnienie „wyprawek dla przedszkolaków”, a oparto się tutaj na doświadczeniu z poprzednich lat.

(akta kontroli t. I str. 311-314, t. II str. 28-31, 164-170)

OCENA CZĄSTKOWA

W latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019 Gmina nie posiadała ustalonej sieci publicznych placówek wychowania przedszkolnego. W okresie tym przyjęto do oddziałów przedszkolnych funkcjonujących w Przedszkolu oraz w Szkołach w Nabrożu Kolonii i Steniatynie odpowiednio 17 i 14 dzieci (w wieku od trzech do pięciu lat) zamieszkałych w innych gminach, a wnioski do właściwych gmin o refundację kosztów wychowania przedszkolnego ograniczono tylko do dzieci uczęszczających do oddziałów w Przedszkolu. Burmistrz nie podjął takich działań wobec gmin, z których dzieci uczęszczały do oddziałów przedszkolnych zorganizowanych w ww. szkołach, co było działaniem niegospodarnym. Z tego tytułu Gminie przysługiwała refundacja kosztów w kwocie 75,6 tys. zł. W okresie objętym kontrolą Burmistrz postępował bez zachowania wymogów rozporządzenia w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli, tj. m.in. ustalał przerwy w funkcjonowaniu Przedszkola oraz zezwolił na przekroczenia w jednym roku szkolnym w trzech oddziałach w jednej placówce. Ponadto w związku z brakiem informacji od dyrektorów podległych placówek o nieprzyjęciu dzieci do wybranego oddziału przedszkolnego i niezasięgnięciu informacji przez Burmistrza w tym zakresie w roku 2017/2018 nie stosowano w Gminie procedury określonej w art. 31 ust. 10 i 11 ustawy – Prawo oświatowe. Nadzór Burmistrza nad zapewnieniem realizacji wychowania przedszkolnego oraz nad organizacją i przebiegiem procesu rekrutacji był niewystarczający. W dwóch placówkach wychowania przedszkolnego m.in. nie zapewniono realizacji podstawy programowej w wymiarze pięciu godzin dziennie, w dwóch placówkach łączono w jednym oddziale dzieci w wieku od trzech do sześciu lat. Brak właściwie sprawowanego nadzoru ze strony Burmistrza skutkowało również m.in. tym, że w jednej placówce

wychowania przedszkolnego rekrutacja przeprowadzana była w trzech etapach, z pominięciem harmonogramów ogłoszonych zarządzeniami Burmistrza, a w dwóch placówkach w Regulaminach rekrutacji oraz w Statutach Szkół⁵⁷ znajdowały się zapisy dotyczące ograniczeń związanych z wiekiem dziecka przy przyjmowaniu dzieci do oddziału przedszkolnego, które nie miały podstawy prawnej. W Urzędzie nie weryfikowano danych przedstawianych w SIO przez Dyrektorów Przedszkola i Szkół Podstawowych, w wyniku czego dopuszczono do niezgodności danych wykazanych w SIO na dzień 30 września ze stanem faktycznym. Placówki wychowania przedszkolnego spełniały wymogi bezpieczeństwa sanitarnego i przeciwpożarowego, były także właściwie wyposażone.

OBSZAR

4. Dokonywanie wyboru przez gminy dodatkowych placówek przedszkolnych

Opis stanu faktycznego

W latach 2017-2018 w Gminie nie dokonywano wyboru dodatkowych placówek przedszkolnych, ponieważ w placówkach publicznych zapewniono miejsca do korzystania z wychowania przedszkolnego wszystkim dzieciom, którym Gmina miała obowiązek zapewnić możliwość korzystania z tego wychowania i których rodzice się o to ubiegali.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od formułowania oceny cząstkowej tego obszaru.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

1. Przygotować i przedłożyć Radzie Miejskiej projekt uchwały w sprawie sieci prowadzonych przez Gminę oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i przedszkola publicznego.
2. Podjąć działania w celu obciążenia innych gmin kosztami uczęszczania dzieci w wieku do lat pięciu będących ich mieszkańcami, do oddziału przedszkolnego w Publicznej Szkole Podstawowej w Nabrożu Kolonii oraz do oddziału przedszkolnego w Publicznej Szkole Podstawowej w Steniatynie.
3. Przekazywać Kuratorowi Oświaty rzetelne informacje o podjętych działaniach w zakresie wskazywania miejsca korzystania z wychowania przedszkolnego rodzicom dzieci nieprzyjętych podczas rekrutacji.
4. Zatwierdzać arkusze organizacyjne spełniające wymogi określone w § 17 ust. 3a rozporządzenia w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli.
5. Ustalać przerwy w funkcjonowaniu Przedszkola zgodnie z § 12 ust. 1 rozporządzenia w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli.
6. Weryfikować dane podawane przez Dyrektorów jednostek oświatowych w Systemie Informacji Oświatowej.
7. Wzmocnić nadzór nad podległymi placówkami wychowania przedszkolnego m.in. w celu zapewnienia przestrzegania przepisów obowiązujących w zakresie organizacji i przebiegu procesu rekrutacji do placówek wychowania przedszkolnego oraz w celu zapewnienia we wszystkich oddziałach przedszkolnych grup dzieci w zbliżonym wieku oraz dopuszczalną liczbą dzieci zgodną z § 5 ust. 1

⁵⁷ Przy czym w Szkole w Nabrożu Kolonii do 30.11.2017 r.

rozporządzenia w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli.

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli przedstawia następujące uwagi:

1. Rozważyć wprowadzenie wzoru wniosku o przyjęcie do oddziału przedszkolnego w celu zapewnienia przestrzegania przepisów obowiązujących w zakresie organizacji i przebiegu procesu rekrutacji do placówek wychowania przedszkolnego.
2. Zapewnić w oddziałach przedszkolnych Szkół bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w czasie ustalonym przez organ prowadzący.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, dnia 15 stycznia 2019 r.

Kontroler
Katarzyna Kuzioła
Specjalista kontroli państwowej

p. o. Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Lis

.....
Podpis

.....
Podpis